

Resumé

Téma bakalářské práce:

Příspěvek k formám psychosociální péče o osoby s mentálním postižením

Studijní program:

Sociální práce a sociální politika

Studijní obor:

Sociální práce se zaměřením na komunikaci a aplikovanou psychoterapii

Vypracovala: **Martina Zmatlíková**

Vedoucí práce: **doc. PhDr. Jan Srnec, CSc.**

Datum: **04/2006**

Klíčová slova: komunita, mentální retardace, hodnoty, camphillská zařízení

Předkládaná bakalářská práce pojednává především o camphillských zařízeních jako jedné z forem péče o osoby s mentálním postižením, založené na komunitním způsobu života.

Celá práce je rozdělena na část teoretickou a část praktickou. První část seznamuje s pojmem komunita a mentální retardace. Lidé s mentálním postižením jsou hlavní cílovou skupinou komunitní péče camphillů. Dále pak uvádí, co jsou to camphillská zařízení, jak vznikala a vyvíjela se. V další kapitole je popsán život v anglické camphillské vesničce, kde strávila autorka tři měsíce na stáži. Je zde rovněž uvedeno praktické využití a zpracování teoretických poznatků a porovnání idejí, které byly na počátku vzniku těchto zařízení a jejich uplatnění v současnosti.

Praktická část se zabývá otázkou hodnotových orientací pečujících rodin: zda jsou společné hodnoty, které jednotliví členové preferují a které je spojují. Usuzuje se, že zjištěné hodnotové priority se podílejí na zvoleném životním stylu.

Jako hlavní metody byly využity Schwartzův dotazník hodnotových orientací a autorčino participantní pozorování a zhodnocení získané zkušenosti z pobytu v anglickém camphillu. Hlavním výsledkem tohoto převážně kvalitativního výzkumu bylo zjištění zjevných předností komunitní péče a také potvrzení předpokladu, že členové pečujících rodin preferují podobné hodnoty, které je spojují a pravděpodobně i předurčují k volbě života v komunitě.

Posudek bakalářské práce **Martiny Zmatlíkové**:

Příspěvek k formám psychosociální péče o osoby mentálně postižené.

Pražská škola psychosociálních studií, 2006

Předložená bakalářská práce se zabývá tematikou velmi zajímavou a pro české poměry podnětnou. Zaměřuje se na problém systematické péče a výchovy mentálně postižených osob a to ve věku dětském, tak i v dospělosti. Opírá se o rozbor dostupných literárních pramenů a o vlastní studijní pobyt v jednom anglickém zařízení, které je součástí Camphillského systému. Zároveň problematiku zařazuje do širších souvislostí terapeutických komunit.

Za hlavní přednost studie považuji poměrně podrobný popis a styl práce zařízení, které navštívil. Je to informace potřebná a užitečná. Dále cením pochopení základních principů antroposofických principů Waldorfských škol.

Předností studie je přehlednost, logická výstavba a kultivovaný jazyk

K předložené práci mám několik výhrad:

- Pojetí komunit a jejich třídění /str. 6 / považuji za zjednodušené – existují komunity sportovní, turistické aj. Těžko je řadit mezi komunity duchovní
- Postrádám informaci o antroposofii v českých zemích již před válkou, kdy vyšly i některé studie Steinera.
- Asi by bylo možné naznačit, že existují i další směry péče o mentálně postižené osoby – v první řadě různé formy, které vycházejí z SOS vesniček a jejich aplikací a vedení dospělých mentálně handicapovaných.
- Empirická část je poměrně úzká – zřejmě bylo obtížné získat širší data. Schwartzův dotazník by si asi zasloužil podrobnější popis, i zpracování dat /tab. 1., str. 46/ Získaná data naznačují poměrně velkou diferenci mezi osobami /osoba G: velmi vysoké hodnoty, vesměs nad medianem dotazníkových hodnot – osoba A s 2 dimenzemi na maximální hodnotě a ve 3 dimenzích minimální aj./ Také poslední řádek by měl být označen jako průměr, nikoliv jako součet.

Uvedené námítky nesnižují hodnotu práce. Doporučuji studii M. Zmatlíkové k obhajobě a hodnotím ji známkou velmi dobře. Pokud by průběh obhajoby probíhal úspěšně, je možno známku zlepšit na výborně.

Praha, 16.5.2006

doc. PhDr. Václav Břicháček

Posudek písemné bakalářské práce

Martina Zmatlíková:

Příspěvek k psychosociální péči o osoby s mentálním postižením

Studentka zvolila pro svou bakalářskou práci téma, které je v plném souladu s programem školy a na které je také sama déledobě orientovaná. Způsob, jakým téma zpracovala, v sobě slučuje několik významných hledisek:

- 1/ jde o sociálně závažnou problematiku péče o mentálně postižené osoby ve věku dospělosti,
- 2/ z obecně filozofického pohledu má pojednávání forma péče vysoce humanitní povahu,
- 3/ v realizaci péče formou "camphillů" se výrazně uplatňuje osvědčený komunitní princip,
- 4/ Camphillské hnutí už prokázalo svou životnost a určitě je žádoucí hnutí šířit a podporovat.

O déledobém zájmu studentky o otázky péče o mentálně retardované dospělé svědčí to, že z vlastního rozhodnutí pobývala tři měsíce v anglickém camphillu. Kromě základní znalosti angličtiny to vyžadovalo i jistou míru odvahy a sebekontroly. Je třeba připomenout, že k pobytu byla motivovaná vlastním odborným zájmem; možnost využít nabyté zkušenosti pro splnění studijní povinnosti – bakalářskou práci – se ukázala až později.

Písemná práce má přehlednou strukturu. Logicky největší pozornost se věnuje historii a vývoji Camphillského hnutí a konkrétním podmínkám, ve kterých probíhá život v camphillském zařízení. Velmi poučné je autorčino svědectví o dodržování zásad, jimž se ubytované rodiny dobrovolně podřizují a jež se odvozují z obecných koncepcí duchovních otců, zejména Rudolfa Steinera.

Osobní zkušenost z pobytu v camphillu je sama o sobě nepochybně přínosná pro odbornou průpravu k výkonu pomáhající profese. Důležitou roli sehrála navíc potřeba reflektovat tuto zkušenost pro účely bakalářské práce. Psychologicky velmi zajímavé téma otevřela otázka, co motivuje pečující rodiny k životu v camphillu. S vynaložením nemalého úsilí se studentce podařilo získat dodatečně některé podklady k předběžné orientaci v této otázce. I na malém vzorku osob dospěla k zajímavému poznatku, že zjištěné preference hodnotových orientací byly ve shodě s autorčíným očekáváním.

Pozitivně hodnotím také formální úroveň práce. Díky četným obrázkům vyvolává práce i velmi dobrý estetický dojem .

Jako tak zvaný vedoucí bakalářské práce konstatuji, že studentka pracovala na tématu s velkým zaujetím a v podstatě zcela samostatně. Na konzultace přicházela vždy pečlivě připravena a bylo mi potěšením její práci sledovat a jen v drobnostech usměrňovat.

Předloženou práci studentky Martiny Zmatlíkové hodnotím jako velmi zdařilou, převyšující běžné požadavky na práce bakalářské. Doporučuji ji k obhajobě a navrhuji stupeň výborně.

V Praze dne 29. dubna 2006.

Doc. PhDr. Jan Srnec, CSc.

Resumé

Téma bakalářské práce:

Příspěvek k formám psychosociální péče o osoby s mentálním postižením

Studijní program:

Sociální práce a sociální politika

Studijní obor:

Sociální práce se zaměřením na komunikaci a aplikovanou psychoterapii

Vypracovala: **Martina Zmatlíková**

Vedoucí práce: **doc. PhDr. Jan Srnec, CSc.**

Datum: **04/2006**

Klíčová slova: komunita, mentální retardace, hodnoty, camphillská zařízení

Předkládaná bakalářská práce pojednává především o camphillských zařízeních jako jedné z forem péče o osoby s mentálním postižením, založené na komunitním způsobu života.

Celá práce je rozdělena na část teoretickou a část praktickou. První část seznamuje s pojmem komunita a mentální retardace. Lidé s mentálním postižením jsou hlavní cílovou skupinou komunitní péče camphillů. Dále pak uvádí, co jsou to camphillská zařízení, jak vznikala a vyvíjela se. V další kapitole je popsán život v anglické camphillské vesničce, kde strávila autorka tři měsíce na stáži. Je zde rovněž uvedeno praktické využití a zpracování teoretických poznatků a porovnání idejí, které byly na počátku vzniku těchto zařízení a jejich uplatnění v současnosti.

Praktická část se zabývá otázkou hodnotových orientací pečujících rodin: zda jsou společné hodnoty, které jednotliví členové preferují a které je spojují. Usuzuje se, že zjištěné hodnotové priority se podílejí na zvoleném životním stylu.

Jako hlavní metody byly využity Schwartzův dotazník hodnotových orientací a autorčino participantní pozorování a zhodnocení získané zkušenosti z pobytu v anglickém camphillu. Hlavním výsledkem tohoto převážně kvalitativního výzkumu bylo zjištění zjevných předností komunitní péče a také potvrzení předpokladu, že členové pečujících rodin preferují podobné hodnoty, které je spojují a pravděpodobně i předurčují k volbě života v komunitě.

Posudek bakalářské práce **Martiny Zmatlíkové**:

Příspěvek k formám psychosociální péče o osoby mentálně postižené.

Pražská škola psychosociálních studií, 2006

Předložená bakalářská práce se zabývá tematikou velmi zajímavou a pro české poměry podnětnou. Zaměřuje se na problém systematické péče a výchovy mentálně postižených osob a to ve věku dětském, tak i v dospělosti. Opírá se o rozbor dostupných literárních pramenů a o vlastní studijní pobyt v jednom anglickém zařízení, které je součástí Camphillského systému. Zároveň problematiku zařazuje do širších souvislostí terapeutických komunit.

Za hlavní přednost studie považuji poměrně podrobný popis a styl práce zařízení, které navštívil. Je to informace potřebná a užitečná. Dále cením pochopení základních principů antroposofických principů Waldorfských škol.

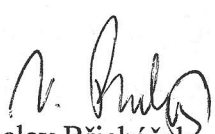
Předností studie je přehlednost, logická výstavba a kultivovaný jazyk

K předložené práci mám několik výhrad:

- Pojetí komunit a jejich třídění /str. 6 / považuji za zjednodušené – existují komunity sportovní, turistické aj. Těžko je řadit mezi komunity duchovní
- Postrádám informaci o antroposofii v českých zemích již před válkou, kdy vyšly i některé studie Steinera.
- Asi by bylo možné naznačit, že existují i další směry péče o mentálně postižené osoby – v první řadě různé formy, které vycházejí z SOS vesniček a jejich aplikací a vedení dospělých mentálně handicapovaných.
- Empirická část je poměrně úzká – zřejmě bylo obtížné získat širší data. Schwartzův dotazník by si asi zasloužil podrobnější popis, i zpracování dat /tab. 1., str.46/ Získaná data naznačují poměrně velkou diferenci mezi osobami /osoba G: velmi vysoké hodnoty, vesměs nad medianem dotazníkových hodnot – osoba A s 2 dimenzemi na maximální hodnotě a ve 3 dimenzích minimální aj./ Také poslední řádek by měl být označen jako průměr, nikoliv jako součet.

Uvedené námítky nesnižují hodnotu práce. Doporučuji studii M. Zmatlíkové k obhajobě a hodnotím ji známkou velmi dobře. Pokud by průběh obhajoby probíhal úspěšně, je možno známku zlepšit na výborně.

Praha, 16.5.2006

doc. PhDr Václav Břicháček

Posudek písemné bakalářské práce

Martina Zmatlíková:

Příspěvek k psychosociální péči o osoby s mentálním postižením

Studentka zvolila pro svou bakalářskou práci téma, které je v plném souladu s programem školy a na které je také sama déledobě orientovaná. Způsob, jakým téma zpracovala, v sobě slučuje několik významných hledisek:

- 1/ jde o sociálně závažnou problematiku péče o mentálně postižené osoby ve věku dospělosti,
- 2/ z obecně filozofického pohledu má pojednávání forma péče vysoce humanitní povahu,
- 3/ v realizaci péče formou "camphillů" se výrazně uplatňuje osvědčený komunitní princip,
- 4/ Camphillské hnutí už prokázalo svou životnost a určitě je žádoucí hnutí šířit a podporovat.

O déledobém zájmu studentky o otázky péče o mentálně retardované dospělé svědčí to, že z vlastního rozhodnutí pobývala tři měsíce v anglickém camphillu. Kromě základní znalosti angličtiny to vyžadovalo i jistou míru odvahy a sebekontroly. Je třeba připomenout, že k pobytu byla motivovaná vlastním odborným zájmem; možnost využít nabyté zkušenosti pro splnění studijní povinnosti – bakalářskou práci – se ukázala až později.

Písemná práce má přehlednou strukturu. Logicky největší pozornost se věnuje historii a vývoji Camphillského hnutí a konkrétním podmínkám, ve kterých probíhá život v camphillském zařízení. Velmi poučné je autorčino svědectví o dodržování zásad, jimž se ubytované rodiny dobrovolně podřizují a jež se odvozují z obecných koncepcí duchovních otců, zejména Rudolfa Steinera.

Osobní zkušenost z pobytu v camphillu je sama o sobě nepochybně přínosná pro odbornou průpravu k výkonu pomáhající profese. Důležitou roli sehrála navíc potřeba reflektovat tuto zkušenost pro účely bakalářské práce. Psychologicky velmi zajímavé téma otevřela otázka, co motivuje pečující rodiny k životu v camphillu. S vynaložením nemalého úsilí se studentce podařilo získat dodatečně některé podklady k předběžné orientaci v této otázce. I na malém vzorku osob dospěla k zajímavému poznatku, že zjištěné preference hodnotových orientací byly ve shodě s autorčíným očekáváním.

Pozitivně hodnotím také formální úroveň práce. Díky četným obrázkům vyvolává práce i velmi dobrý estetický dojem .

Jako tak zvaný vedoucí bakalářské práce konstatuji, že studentka pracovala na tématu s velkým zaujetím a v podstatě zcela samostatně. Na konzultace přicházela vždy pečlivě připravena a bylo mi potěšením její práci sledovat a jen v drobnostech usměrňovat.

Předloženou práci studentky Martiny Zmatlíkové hodnotím jako velmi zdařilou, převyšující běžné požadavky na práce bakalářské. Doporučuji ji k obhajobě a navrhuji stupeň výborně.

V Praze dne 29. dubna 2006.

Doc. PhDr. Jan Srnec, CSc.